

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Ohje luotu 3.5.2023
7742/04.01.00.01/2022

Koirien tunnistamis- ja rekisteröintiohje

Sisällysluettelo

1 Yleistä	3
1.1 Määritelmiä.....	3
2 Koirien tunnistaminen	4
2.1 Toimimattoman mikrosirun korvaaminen.....	4
3 Tunnistustodistus	4
3.1. Tunnistustodistuksen sisältö	5
4 Koiran ilmoittaminen rekisteriin	5
4.1 Ilmoitettavat tiedot ja tapahtumat	5
4.1.1 Koiran ilmoittaminen rekisteriin	5
4.1.2 Haltijan vaihdos.....	7
4.1.3 Muutos koiran tiedoissa	7
4.1.4 Muutos haltijan tiedoissa.....	8
4.1.5 Muutos mikrosirun tiedoissa	8
4.2 Ilmoituskanavat.....	8
4.3. Rekisteröintimaksu.....	9
5 Merkitsemisen ja rekisteröinnin valvonta	9

1 Yleistä

Tässä ohjeessa kerrotaan lainsäädännön asettamista eläinten tunnistamisen ja rekisteröinnin vaatimuksista toimijoille, joiden hallussa on koiria, sekä käytännön ohjeita ko. vaatimusten noudattamiseen.

Koirien tunnistusmerkitseminen ja rekisteröinti perustuu kansalliseen lakiin eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä ([1069/2021](#)) sekä maa- ja metsätalousministeriön asetukseen koirien tunnistamisesta ja rekisteröinnistä ([68/2022](#)). Kansallinen lainsäädäntö säätelee jokaiselle koirien haltijalle velvollisuuden tunnistusmerkitä eläimensä mikrosirulla ja ilmoittaa hallinnassaan olevien koirien tiedot rekisteriin.

Laki ruokahallinnon tietovarannoista ([560/2021](#)) säätelee koirarekisterin käyttöä ja tietojen luovutusta. Ruokavirasto on linjannut, että koirarekisteriin tallennettavat koiran haltijuutta suoraan tai epäsuorasti kuvaavat henkilötiedot ovat salassa pidettäviä julkisuuslain 24.1 §:n 32 kohdan nojalla. Salassa pidettäviä eivät kuitenkaan ole koirarekisteriin sisältyvät, elinkeinotoimintaan liittyvät tiedot koirien pidosta. Koirarekisterin tietojen luovuttamisen edellytyksiä arvioidaan tapauskohtaisesti Ruokaviraston normaalien tiedonluovutuskäytänteiden mukaisesti.

1.1 Määritelmiä

Tässä ohjeessa tarkoitetaan

- *koiralla* *Canis lupus familiaris* alalajin eläimiä;
- *koiran haltijalla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka omistaa koiran tai jonka hallinnassa koira on. Haltijana voi toimia yksi, tai yhteisvastuullisesti useampi henkilö tai taho, mutta vain yksi haltijoista vastaa koiran merkinnästä ja rekisteriin ilmoittamisesta.
- *mikrosirulla* elektronista ISO 11784-standardin mukaista tunnistetta, jossa on radiotaajuustunnistus;
- *siruttajalla* mikrosirun asettamiseen pätevää henkilöä, jolla on eläinsuojelulaissa (247/1996) tarkoitettu pätevyys mikrosirun asettamiseen koiralle;
- *tunnistustodistuksella* siruttajan koiran haltijalle antamaa todistusta, jonka tietosisällöstä on säädetty asetuksella 68/2022;
- *rekisterillä* viranomaisen koirarekisteriä;
- *rodulla* koiran haltijan rekisteriin ilmoittamaa rotua, joka pohjautuu jalostusjärjestön ylläpitämästä rekisteristä tai antamasta erillisestä todistuksesta ilmenevään koiran rotutietoon;

2 Koirien tunnistaminen

Koiran haltija on vastuussa koiran tunnistusmerkitsemisestä mikrosirulla, johon sisältyy koiran yksilöllinen tunnistuskoodi. Mikrosiru asetetaan ensisijaisesti koiran lapaluiden väliin tai toissijaisesti kaulan tai niskan alueelle. Sirutuksen saa suorittaa eläinlääkäri tai muu mikrosirun asettamiseen pätevä henkilö.

Koirien mikrosiruina käytetään ISO 11784-standardin mukaisia siruja. Maakoodin sisältävien mikrosirujen käyttö on mahdollista vain, jos Ruokavirasto myöntää tunnistimeen sisältyvän eläimen tunnistuskoodin. Suomessa ei tällä hetkellä käytetä koirilla maakoodillisia mikrosiruja. Ulkomailta tuodut koirat voivat olla maakoodillisilla mikrosiruilla merkittyjä.

Koira tulee olla merkitty mikrosirulla ja ilmoitettu rekisteriin viimeistään kolmen (3) kuukauden kuluttua syntymästä tai ennen kuin se luovutetaan uudelle haltijalle, jos koira luovutetaan ennen kolmen kuukauden ikää.

Ennen 1.1.2023 syntyneet koirat, joita ei ole aiemmin merkitty mikrosirulla, tulee merkitä mikrosirulla ja ilmoittaa rekisteriin vuoden 2023 loppuun mennessä.

Toisesta valtiosta Suomeen saapuvan koiran on oltava tunnistusmerkitty mikrosirulla ennen sen saapumista Suomeen. Jos tuontikoira ei ole mikrosirutettu, vaan se on merkitty tatuoinnilla ennen 3.7.2011, tulee se siruttaa ennen rekisteriin ilmoittamista eli viimeistään neljän viikon sisällä maahan saapumisesta.

Tunnistusmerkitsemätöntä koira ei saa luovuttaa edelleen.

Koirien tunnistusmerkitseminen on siruttajan ja koiran haltijan välistä liiketoimintaa, siruttaja laskuttaa tunnistusmerkitsemisen oman hinnastonsa mukaisesti.

2.1 Toimimattoman mikrosirun korvaaminen

Toimimaton mikrosiru tulee viivytyksettä korvata uudella mikrosirulla. Mikrosirun korvaaminen ja uusi mikrosirukoodi ilmoitetaan rekisteriin kuukauden kuluessa tapahtumasta.

3 Tunnistustodistus

Koiran tunnistusmerkitsemisen yhteydessä siruttaja tekee koiralle tunnistustodistuksen, jossa on koiran rekisteriin ilmoittamiseen tarvittavat tiedot.

Tunnistustodistus annetaan lomakkeelle täytettynä, jolloin koiran haltija tekee itse tietojen tallennuksen lomakkeelta rekisteriin tai toimittaa omilla tiedoillaan täydennetyt tunnistustodistuslomakkeen asiakaspalveluun tallennettavaksi.

3.1. Tunnistustodistuksen sisältö

Tunnistustodistuksessa tulee olla seuraavat tiedot:

- 1) koiran haltijan yhteystiedot (haltijan nimi, henkilötunnus, lähiosoite, sähköpostiosoite ja puhelinnumero)
- 2) koiraan asetetun mikrosirun tunnistuskoodi
- 3) koiran syntymäaika tai syntymäajan puuttuessa arvio syntymäajasta
- 4) koiran rotu tai rodun puuttuessa sanallinen kuvaus koiran ulkoisista tuntomerkeistä
- 5) sukupuoli
- 6) väri
- 7) koiran nimi sellaisena kuin koiran haltija on sen ilmoittanut
- 8) koiran syntymämaa, jos muu kuin Suomi
- 9) mikrosirun asettajan nimi ja osoite
- 10) mikrosirun asettamispäivämäärä.

4 Koiran ilmoittaminen rekisteriin

Koiran haltija on vastuussa koiran tietojen ilmoittamisesta koirarekisteriin. Ilmoituksen määräajat ovat samat kuin koiran tunnistusmerkitsemiselle.

Koiran tiedot tulee ilmoittaa rekisteriin viimeistään kolmen (3) kuukauden kuluessa syntymästä tai ennen kuin koira luovutetaan uudelle haltijalle, jos koira luovutetaan ennen kolmen kuukauden ikää. Ennen 1.1.2023 syntyneiden koirien osalta rekisteriin ilmoittaminen tulee tehdä vuoden 2023 loppuun mennessä.

Toisesta valtiosta Suomeen pysyvästi saapuvan koiran tiedot tulee ilmoittaa rekisteriin viimeistään neljän viikon sisällä maahan saapumisesta. Myös Suomessa väliaikaisesti yli kolme kuukautta oleskeleva koira on ilmoitettava rekisteriin vastaavassa määräajassa.

4.1 Ilmoitettavat tiedot ja tapahtumat

4.1.1 Koiran ilmoittaminen rekisteriin

Koira ilmoitetaan rekisteriin ja rekisteriin tallennetaan tiedot siruttajan antamasta tunnistustodistuksesta (kts. kohta 3.1.), joko sähköisesti koirarekisterissä tai lomakkeella.

Ennen 1.1.2023 syntyneillä koirilla tai tuontikoirilla ei ole tunnistustodistusta. Niiden osalta eläimen haltija tallentaa tiedot rekisteriin koiran mahdollisten muiden dokumenttien perusteella tai muuten parhaan tietonsa mukaan.

Haltijan tiedot

Koiran haltijalla tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka omistaa koiran tai jonka hallinnassa koira on. Haltijana voi toimia yksi, tai yhteisvastuullisesti useampi henkilö tai taho, mutta vain yksi haltijoista vastaa koiran merkinnästä ja rekisteriin ilmoittamisesta.

Haltija yksilöidään joko henkilö-, y- tai ry-tunnuksella. Sähköisessä asiointissa haltijan osoitetiedot haetaan automaattisesti rekisteriin Digi- ja viestintäviraston tiedoista sekä yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä (YTJ). Yhteystietoihin tallennetaan lisäksi haltijan ilmoittamat sähköposti ja puhelinnumero.

Rotu

Jos koiralla on jalostusjärjestön antama erillinen todistus koiran rodusta ja polveutumisesta, ilmoitetaan koiran roduksi ko. todistuksessa ilmoitettu rotutieto. Koirarekisterissä käytetään rotujen ilmoittamiseen seuraavien jalostusjärjestöjen rotulistoja:

- FCI (Kansainvälinen koiranjalostusliitto)
- Suomen Kennelliitto
- PKU (Pohjoismainen Kennelunioni)

Rotutieto perustuu haltijan omaan ilmoitukseen. Koirarekisteriin tallennettu rotutieto on tarkoitettu yksinomaan viranomaiskäyttöön valvonnan avuksi, eikä se ole tae siitä, että koira edustaa tosiasiallisesti kyseistä rotua, tai että se olisi merkitty minkään jalostusjärjestön ylläpitämään rekisteriin.

Roduksi voi ilmoittaa myös esimerkiksi sekarotuinen. Tällöin kuvataan sanallisesti koiran ulkoiset tuntomerkit, ja ilmoitetaan arvio koiran koosta. Kokoon merkitään arvioitu aikuiskoko. Erittäin pieni: alle 25 cm, pieni: 25–39 cm, keskikokoinen: 40-54 cm, suuri: 55-69 cm ja erittäin suuri: 70 cm tai yli

Väri

Koiran väri ilmoitetaan käyttämällä koirarekisterissä käytössä olevaa värikoodistoa. Värin osalta tulisi käydä ilmi vähintään koiran pääväri aikuisena. Koirarekisterissä käytössä olevat värikoodit: ruskea, valkoinen/kerma, harmaa/sininen, musta, punainen, keltainen/kulta.

Koiran nimi

Nimi tallennetaan rekisteriin sellaisena kuin haltija sen ilmoittaa. Rekisteriin voi halutessaan tallentaa myös koiran kasvattajan antaman nimen.

Siruttajan tiedot

Kohdassa ilmoitetaan mikrosirun asettajan nimi ja osoite sekä mikrosirun asettamispäivämäärä.

Ennen 1.1.2023 syntyneen koiran voi tallentaa rekisteriin ilman siruttajan tietoja. Samoin toimitaan maahantuotujen koirien kanssa, jos tietoa ei ole saatavilla.

4.1.2 Haltijan vaihdos

Haltijan vaihdoksesta tulee ilmoittaa koirarekisteriin kuukauden kuluessa tapahtumasta. Ilmoitusta ei tarvitse tehdä alle kolme kuukautta kestävästä tilapäisestä muutoksesta.

Ilmoitus sähköisen asioinnin kautta

Haltijan vaihdoksen aloittaa aina koiran edeltävä haltija ilmoittamalla rekisteriin koiran luovutuksesta. Sähköisessä järjestelmässä tehdystä luovutusilmoituksesta edeltävä haltija saa vaihtovarmenteen, jonka avulla seuraava haltija voi tehdä oman ilmoituksensa rekisteriin sähköisesti. Edeltävä haltija antaa vaihtovarmenteen uudelle haltijalle. Kun uusi haltija käyttää vaihtovarmenteen koirarekisterin sähköisessä asiointipalvelussa ja maksaa rekisteröintimaksun, koira siirtyy rekisterissä uudelle haltijalle.

Ilmoitus paperilomakkeella

Haltijan vaihdosta varten tarvitaan ilmoitus muutoksesta sekä vanhalta että uudelta haltijalta. Uusi ja vanha haltija ilmoittavat haltijan vaihdoksesta täyttämällä yhdessä haltijanvaihdoslomakkeen ja lähettämällä sen koirarekisterin asiakaspalveluun.

Haltijan vaihdoksen yhteydessä ilmoitettavat tiedot:

- seuraavan haltijan yhteystiedot (haltijan nimi, henkilötunnus, lähiosoite, sähköpostiosoite ja puhelinnumero)
- haltijan vaihdoksen päivämäärä

4.1.3 Muutos koiran tiedoissa

Koiran tietoja voi tarvittaessa päivittää rekisterissä. Muutokset voi ilmoittaa sähköisessä asiointissa tai lomakkeella.

Kun koira kuolee, lopetetaan tai katoaa, on koiran haltijan ilmoitettava asiasta tieto rekisteriin viimeistään kuukauden kuluessa tapahtumasta. Näiden osalta ilmoitetaan tieto tapahtumasta sekä tapahtuman päivämäärä.

Lisäksi rekisterissä voi ilmoittaa kadonneen koiran löytymisen sekä koiran siirtymisen ulkomaille. Koiran väliaikaisesta siirtymisestä ulkomaille ei tarvitse ilmoittaa, jos koira on ulkomaille alle kolmen kuukauden ajan.

4.1.4 Muutos haltijan tiedoissa

Viranomaisen koirarekisteri hakee kirjautumisen yhteydessä haltijoiden osoitetiedot Digi- ja viestintäviraston järjestelmästä. Haltijan yhteystietoja ei voi muuttaa tai päivittää itse koirarekisterissä, vaan tiedot tulee aina päivittää suoraan DVV:n tietoihin. Lisätietoja: <https://dvv.fi/omien-tietojen-tarkastus-palvelu>

Jos et käytä sähköistä asiointipalvelua, ilmoita osoitemuutokset lomakkeella asiakaspalveluun.

Puhelinnumeroa ei tallenneta DVV:n väestötietojärjestelmään, joten tarvittaessa puhelinnumeron muutokset tulee ilmoittaa suoraan koirarekisteriin. Mikäli sähköpostiosoite puuttuu DVV:n väestötietojärjestelmästä, sen voi lisätä suoraan koirarekisteriin.

4.1.5 Muutos mikrosirun tiedoissa

Jos koiralla ollut mikrosiru lakkaa toimimasta tulee koiralle asettaa uusi mikrosiru. Uudelleen siruttamisesta ja uudesta mikrosirukoodista ilmoitetaan rekisteriin kuukauden kuluessa tapahtumasta.

Rekisteriin tallennetaan:

- uuden mikrosirun tunnistuskoodi
- mikrosirun asettajan nimi ja osoite
- mikrosirun asettamispäivämäärä

4.2 Ilmoituskanavat

Koirien ilmoittaminen rekisteriin ja mahdolliset muutokset ilmoitetuissa tiedoissa tehdään alla olevia ilmoitusväyliä käyttäen:

- Ruokaviraston koirarekisteri osoitteessa <https://koirarekisteri.ruokavirasto.fi>
- Asiakaspalvelu (lomakeilmoitusten tallentaminen, neuvonta, erikoistilanteet)
 - puh. 020690500, aukioloaika 8.15 - 16.00
 - sähköposti: koirarekisteri@ruokavirasto.fi
 - osoite: Koirarekisteri, PL 120, 78201 VARKAUS
 - Lomakkeita voi tulostaa Ruokaviraston internetsivuilta: ruokavirasto.fi > Tietoa meistä > Asiointi > Oppaat ja lomakkeet > Viljelijät > Eläinten pito > Eläinten merkitseminen ja rekisteröinti.

4.3. Rekisteröintimaksu

Koirarekisterin kustannukset katetaan rekisteröintimaksuilla, eli rekisteröinnin hinta määräytyy kustannusvastaavasti rekisterin ylläpidon ja siihen liittyvien palveluiden todellisiin kustannuksiin perustuen. Rekisteröinnin hinnasta säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella Ruokaviraston maksullisista suoritteista. Ajantasaisen hinnaston löydät Ruokaviraston internetsivulta [Ruokavirasto.fi](https://www.ruokavirasto.fi) > Tietoa meistä > Asiointi > Hinnasto.

Koirien rekisteröintimaksut kerätään haltijakohtaisina rekisteröinti-ilmoitusmaksuina. Jokainen uusi koiran haltija maksaa maksun omalta osaltaan. Ensimmäisen rekisteröintimaksun koirasta maksaa haltija, jonka hallintaan koira syntyy tai joka tuo koiran maahan. Ennen 1.1.2023 syntyneiden koirien osalta rekisteröinnin maksaa koiran haltija rekisteröintihetkellä. Koiran haltijan vaihdoksen yhteydessä koiran uusi haltija maksaa koirasta rekisteröintimaksun. Sähköisen asioinnin yhteydessä rekisteröintimaksu maksetaan heti. Lomakeilmoittajia Ruokavirasto laskuttaa jälkikäteen rekisteröinti-ilmoitusten perusteella. Rekisteröintimaksun hinnat ovat seuraavat: sähköinen asiointi 10 € ja lomakeilmoitus 19 €.

Kaikki muut rekisteriin tehdyt ilmoitukset tietojen muutoksista (sirumuutokset, haltijalta poisto, koiran katoaminen, lopetus tai kuolema) ovat maksuttomia.

5 Merkitsemisen ja rekisteröinnin valvonta

Koirien, kuten muidenkin eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevien säännösten noudattamista valvovat toimivaltaiset viranomaiset, joista on säädetty eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetulla lailla. Koirien tunnistamista valvovia viranomaisia ovat kuntien valvontaeläinlääkärit ja muut kunnaneläinlääkärit sekä aluehallintovirastojen läänineläinlääkärit. Valvontaoikeus on myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tarkastajilla, sekä tullilla, kun eläimiä siirretään jäsenvaltioiden välillä. Pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa eli ns. kotirauhan piirissä eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä voidaan valvoa vain laissa erikseen säädettyjen tiukkojen ehtojen täytyessä. Esimerkiksi asumuksen pihapiirissä olevien kennelrakennusten tai ulkotarhojen ei kuitenkaan pääsääntöisesti katsota olevan kotirauhan piirissä. Käytännössä koirien tunnistamista ja rekisteröintiä koskevien säännösten noudattamista tullaan valvomaan pääosin muun valvonnan, esimerkiksi eläinsuojelutarkastusten yhteydessä.

Tunnistamisen ja rekisteröinnin lainsäädännön noudattamatta jättämisestä voi aiheutua eläintenpitäjälle hallinnollisia seuraamuksia. Valvonnassa havaitut epäkohdat edellytetään korjattaviksi lainsäädännön vaatimalle tasolle.

Eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain mukainen pakkokeino on mm. määräys epäkohdan poistamisesta. Määräystä voidaan tehostaa uhkasakolla ja teettämisuhalla. Koiran tunnistusmerkinnän laiminlyönnistä voidaan määrätä myös eläinten tunnistamis- ja rekisteröintivalvonnan seuraamusmaksu.